

venea dinlăuntrul, și se numea în primul rînd inteligență".

Mi se pare că, fără să vrea, vorbea și despre el!

Ciulei este poate regizorul cel mai pasionat de lucrul cu actorul, pe care l-am întâlnit. Pasiunea lui este să stîrnească în actor preocupare pentru inventarea unor noi mijloace de expresie. Pedagogia lui e subtilă, cuceritoare. Din capul locului, Liviu Ciulei declară că „nu știe” să rezolve piesa, personajul, că „n-are soluții”... Astfel înlătură rețetele la îndemîna oricui, dizolvă complexele de inferioritate, și mai ales construiește o reconfortantă stare, iarăși, de solidaritate cu actorul. Ciulei este regizorul care știe cum să-ți dea senzația descoperirii unui univers nou, bucuria de a-l explora. Ciulei este un mare generos, nescăta lui gene-

rozitate profesională este aproape incredibilă; actor el însuși, înțelege nevoia de succes a actorului și nu pregetă să i-l ofere. De aceea, cu delicata lui „vicleanie”, se așază în planul al doilea, în spațiile actorului pe care l-a incitat și l-a dus spre izbîndă, redîndu-i întreaga demnitate a profesiunii. Iar cînd „greșește”... Revin la această problemă. Un eșec al lui Ciulei, fie el cît de spectaculos, înseamnă întotdeauna o tentativă spre perfecțiune, care-și dobîndește apoi locul firesc, de treaptă necesară a urcușului. În cariera altora, eșecurile sînt rebuturi. În viața artistică a lui Ciulei, eșecurile reprezintă pedestalele victoriilor viitoare. Iar succesele lui Ciulei, pe orice scenă a lumii, reprezintă o bucurie pentru întreg teatrul românesc. ■

CARNET A.T.M.

Brăila

Centenar

MARIA FILOTTI

Duminică, 23 octombrie, orașul Brăila a inaugurat seria manifestărilor dedicate sărbătoririi centenarului nașterii mării actrițe Maria Filotti, fiică a acestor me-leaguri.

În foaierul Teatrului Dramatic, ce-ipoartă numele, un numeros public asal-tează expoziția documentară (fotografii, costume, programe, mărturii de epocă) al cărei vernisaj precede simpozionul dedicat acestei mari personalități a teatrului românesc. Gazdele — totodată admirabili organizatori ai manifestării: Ion Nicolae, primarul municipiului, Veronica Dobrin, președinta Comitetului județean de cultură și educație socialistă, Constantin Codrescu, directorul teatrului — și același public entuziasmat salută prezența pe scenă și în sală a numeroși oaspeți din Capitală, personalități ale artei și culturii teatrale. Printre aceștia, actorii Irina Răchițeanu-Șirianu și Mircea Șeptilici, regizorii Sorana Coroamă și Mihai Berechet, prof. Ileana Berlogea, decanul Institutului de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale”, prof. Ion Zamfirescu, Elena Deleanu, directoarea Teatrului Giulești, dramaturgul Theodor Mănescu, Ana Toboșaru, secretar al A.T.M., Victor Ilibicioiu, instructor la C.C.E.S., compozitorul H. Maiorovici, criticii și scriitorii Mihai Vasiliu, Ștefan Iureș, Margareta Bărbuță, N. Carandino, Mira Iosif, Victor Parhon, Dinu Kivu, Liliiana Moldovan...

După cuvîntul inaugural rostit de to-varășul Ion Nicolae, participanții la simpozion evocă personalitatea neuitatei arti-ste: Irina Răchițeanu-Șirianu reînvie în vibrante imagini portretul profesoarei sale din Conservator; Ileana Berlogea vorbește despre vocația cetățenească a actriței și despre activitatea ei pe plan internațional; prof. dr. Ion Zamfirescu înscrie arta interpretei în orizontul unei vocații culturale, iar Mircea Șeptilici relatează întîmplări cu haz din perioada directoratului din Sărindar. Un emoționant medalion cinematografic, *Amintirea unei arti-ste*, realizat cu ani în urmă de regizorul Savel Stîopol (scenariul — Remus Nastu, muzica — H. Maiorovici) întregeste evocarea unui moment semnificativ din istoria teatrului nostru.

Oaspeții sînt apoi invitați de către directorul Constantin Codrescu să viziteze șantierul teatrului, a cărui clădire este supusă unei spectaculoase reconstituiri. După-amiază, librăria din incinta teatrului găzduiește lansarea cărții de memorialistică *Nouă caiete albastre* de Mihai Berechet, alt fiu al Brăilei. Seara, frumoasa cortină a noii săli (desenată de Val Munteanu) se ridică pentru premiera piesei *Rețeta fetei* de Aurel Baranga, montare modernă realizată cu distincție de către Constantin Codrescu.

Luni, 24 octombrie. La ora 10, în sala Studio din strada Polonă este prezentat spectacolul cu piesa *Variațiuni pe aceeași temă* de S. Alioșin, în regia minuș elaborată a lui Marius Popescu și interpretarea nuanțată a actorilor Petre Simionescu, Marinela Cătălin și Adrian Năstase. Urmează un popas la casa memorio-ală Perpessicius, aflată sub atenta îngrijire a criticului brăilean D. Chiș. Piesa lui Tudor Popescu *Lungă poveste de dra-goste*, regizată de Constantin Codrescu.

avindu-i ca protagoniști pe Ildy Codrescu și Bujor Macrin, cucerește aplauzele asistenței, în seara aceleiași zile, tot în ambianța sălii Studio.

Mărti, 25 octombrie. La matineu, în sala teatrului, fastuos decorată de echipa plasticianului Virgil Mihăescu, sub luminile unui somptuos candelabru, un spectacol muzical-literar. *Străzi brăilene*, inspirat din opera poetului Mihai Dragomir, în care, alături de actori, apar copiii din formația „Colibri”. La spectacolul cu piesa *Casa mare* de Ion Druță (regizat de Gh. Mileteanu), un fidel actor al teatrului, Gheorghe Moldovan, este sărbătorit pentru cei 30 de ani petrecuți pe scîndura scenei.

Cei prezenți la aceste acțiuni au purtat discuții ample, în termeni cordiali; cu acest prilej a fost remarcată forța artistică a actualului colectiv brăilean, care, sub îndrumarea competentă a unui destoinic animator, — actorul, pedagogul și regizorul Constantin Codrescu — a reușit în scurt timp, să-și concretizeze efortul în rezultate notabile. Climatului de înaltă intelectualitate, calitatea spectacolelor au constituit un omagiu indirect adus mariei actrițe căreia teatrul din Brăila îi poartă astăzi cu cinste numele. Exelenta colaborare dintre forurile ce și-au asumat organizarea acestei sărbătoriri înscrise în calendarul UNESCO, sprijinul acordat de Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Brăila, Asociația oamenilor de artă din instituțiile teatrale și muzicale și Teatrul Dramatic „Maria Filotti” au contribuit la deplina ei reușită.

Irina COROIU

Bacău

Dialog creatori — public

După *Clipa* și *Niște țărani*, un nou roman de Dinu Săraru, *Dragostea și revoluția* a devenit sursă de inspirație pentru un spectacol de teatru. Premiera absolută a avut loc la teatrul Bacovia din Bacău în adaptarea pentru scenă aparținînd lui Virgil Stoenescu și regia lui Constantin Dinischiotu. La eveniment au participat autorul romanului, critici, teatrologi și ziaristi. Autorii spectacolului și invitații au avut un dialog cu activiștii culturali din județ asupra spectacolului și a imaginii eroului comunist în dramaturgia contemporană românească. Cu acest prilej, Dinu Săraru și-a mărturisit profesiunea de credință ca scriitor și a dezvăluit cîteva dintre proiectele sale literare. Au emis considerații critice asupra valorii artistice a romanului lui Dinu Săraru și a modului cum au fost transpuse pe scenă: criticii Natalia Stancu, Ileana Berlogea, Constantin Paiu, profesorii universitari Ion Zamfirescu și Ion Toboșaru, scriitorul Virgil Stoenescu, regizorul Constantin Dinischiotu, actorul Stelian Preda, directorul teatrului-gazdă și Vasile Enășoae, președintele Comitetului de cultură și educație socialistă Bacău.

Ludmila PATLANJOGLU

telex-„teatrul“ ● telex-„teatrul“ ● telex-„teatrul“

Să începem prin a vă informa asupra noutăților editoriale ale ultimului trimestru al anului: la Editura „Minerva” (seria „Arcade”) a apărut Teatrul de B. Șt. Delavrancea. La aceeași editură (de data aceasta în colecția „B.P.T.”), „Teatrul” volumul I de Lope de Vega. ● Editura „Eminescu” (în colecția „Rampa”) oferă iubitorilor de literatură volumul de teatru al lui Horia Lovinescu, volum care cuprinde piesele Noaptea umbrelor, Orașul viitorului, Karamazovii. ●

În sfîrșit. Editura „Dacia,” publică Parabole dramatice de Paul Everac, volum în care, alături de cîteva piese de teatru într-un act sau mai multe acte, sînt editate și două dintre scenariile radiofonice ale prolificului dramaturg. ● În luna noiembrie a avut loc, la București, reciclarea secretarilor literari din teatrele dramatice. Prilej pentru noi să aflăm cîteva știri de actualitate din teatre: la Teatrul Dramatic din Brașov, după Năpasta de I. L. Caragiale (regia: Ioan Georgescu;

scenografia: Doina Antemir) și Farsa banilor de Gabor Andor (regia: Eugen Mercus; scenografia: Doina Antemir), care, între timp, au văzut lumina rampei, Florin Fătulescu, în colaborare cu Tatiana Manolescu-Uleu, repetă Politica de Theodor Mănescu. ● Ultima premieră a Teatrului de Stat din Reșița: Surorile Boga de Horia Lovinescu, în regia lui Cătălin Naum și scenografia lui Ion Bobelcă.